

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 4P/47/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6821201657
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Uhorskai
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2021:6821201657.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudcom JUDr. Michalom Uhorskaiom, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: I. E., F.. XX.XX.XXXX, P. E., F.. XX.XX.XXXX a D. E., F.. XX.XX.XXXX, bytom E. Č.. XXX, všetci traja zastúpení kolíznym opatrovníkom Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Revúca, deti rodičov matky: S. C., F.. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. Č..XXX, a otca: D. E., F.. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. Č..XXX, o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd ponecháva v platnosti výchovné opatrenie - napomenutie otcovi maloletých detí D.F. E., F.. XX. XX. XXXX a matke maloletých detí S. C., F.. XX. XX. XXXX.

II. Súd maloletého D. E., F.. XX. XX. XXXX dočasne odníma z osobnej starostlivosti rodičov a maloletému n a r i a d ť u j e na dobu 6 mesiacov s účinnosťou od 01. 01. 2022 výchovné opatrenie pobytového charakteru, ktoré bude vykonávať v Reedukačnom centre Mlynky - Biele vody, so sídlom Biele vody 267, 053 76 Mlynky.

III. Matka a otec maloletého dieťaťa D. E.K., F.. XX. XX. XXXX, sú povinní v období pobytu dieťaťa v zariadení prispievať na výživu maloletého mesačne každý vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona, pričom určené výživné sú obaja povinní platiť vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje, na účet Reedukačného centra Mlynky - Biele vody, so sídlom Biele Vody 267, 053 76 Mlynky.

IV. Súd zhodnotí účinnosť výchovných opatrení pred uplynutím 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

V. Súd ukladá Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, aby podal súdu správu o maloletých deťoch a o úprave rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí, ako aj o plnení uložených povinností rodičmi detí každé 3 mesiace od právoplatnosti rozsudku.

VI. Súd zrušuje výchovné opatrenie dohľad uložené maloletým deťom: I. E., F.. XX. XX. XXXX, P. E., F.. XX. XX. XXXX, uznesením Okresného súdu Revúca č.k. 6P/59/2018-36 zo dňa 30. 01. 2019.

o d ô v o d n e n i e :

1. Tunajší súd uznesením sp. zn. 4P/47/2021 (4P/9/2021) zo dňa 22.10.2021 začal bez návrhu konanie vo veci starostlivosti o maloleté deti I. E., F.. XX.XX.XXXX, P. E., F.. XX.XX.XXXX I. D. E., F.. XX.XX.XXXX, bytom E. Č.. XXX, o uloženie výchovného opatrenia.

2. Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 4P/47/2021 zo dňa 09.11.2021 súd ustanovil maloletým deťom kolízneho opatrovníka a to Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca.

3. Dňa 29.11.2021 súd vo veci vykonal pojednávanie, na ktorom vypočul kolízneho opatrovníka, rodičov mal. detí a oboznámil sa s predloženými listinnými dôkazmi. Na pojednávaní boli prítomné aj maloleté deti.

4. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že tak, ako je uvedené v ich správe aj v správe zo školy, vyplýva, že mal. dievčatá sa správajú slušne, chodia primerane oblečené, desiatu si nosia. Počas toho ako chodievajú k nim matka nevykazovala známky, že by požívala alkohol. Chodia náhmatkovo, nečakane. Za mal. Jána to je horšie, keďže mu bolo uložené výchovné opatrenie - obmedzenie. Aj v škole, že je agresívny, má nezvládnuteľné správanie, stále sa zapletie do bitiek a nedodržava obmedzenie, pričom bol aj pri trestnom čine, kedy podpálili jednému pánovi nohy a bolo to okolo 20.00 hod., a má zákaz vychádzania od 18.00 hod. Pre dievčatá navrhli zrušiť dohľad a tak ako uviedli v správe, Ján umiestniť do Reedukačného centra Mlynky - Biele vody ale s tým rodičia nesúhlasia aj keď boli poučení, že to obmedzenie bola posledná šanca. Zotrval sa návrhu, ktorý bol písomne súdu podaný a zároveň žiadal ponechať v platnosti výchovné opatrenie - napomenutie otcovi a matke maloletých detí.

5. Otec mal. detí sa vyjadril, že žiada, aby mu bola daná ešte jedna šanca. Matka uviedla, že mal. Ján už teraz poslúcha a nedala by ho do ústavu.

6. Súd ďalšie dokazovanie vykonal oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 4P/47/2021 (4P/9/2021), ktorým súd začal konanie bez návrhu, nakoľko z výsledkov sledovania účinnosti výchovného opatrenia súd zistil, že výchovné opatrenie uložené rozhodnutím tunajšieho súdu č.k. 4P/9/2021-39 zo dňa 09.06.2021 nespĺnilo u mal. Jána svoj účel, a preto súd na základe správy kolízneho opatrovníka bez návrhu začal konanie vo veci starostlivosti o mal. Jána, o uloženie výchovného opatrenia.

7. Z pripojeného spisu sp. zn. 4P/9/2021 a uznesenia č.k. 4P/9/2021-39 súd zistil, že rodičom mal. detí bolo uložené výchovné opatrenie - napomenutie a mal. D. E. výchovné opatrenia - obmedzenia spočívajúce v zákaze vychádzania z domácnosti po 18.00 hod. každého dňa v týždni, zákaze navštevovania reštauračných zariadení a pohostinstiev a zákaze navštevovania obchodov bez prítomnosti zákonného zástupcu.

8. Zo správy od obce E. súd zistil, že rodina žije v starom dome v jednej izbe bez sociálneho zariadenia. Povest' v obci majú veľmi zlú. Rodičia mal. detí sú alkoholicy, ktorý denne požívajú alkoholické nápoje. O deti sa nestarajú. Matka nikde nepracuje a otec pracuje v drevosklade v E. u pána P..

9. Zo správy ÚPSVaR Revúca súd zistil, že rodičia s mal. deťmi žijú v časti domu - jednej priestrannej izbe. Hygiena bývania je na nižšej úrovni. Dom v ktorom žijú patrí pod LESY SR, rodina v dome nemá nájomnú ani inú zmluvu o tom, že tam môžu bývať. Otec mal. detí pracuje v obci E. v drevosklade. Matka mal. detí poberá dávku v hmotnej núdzi a prídavok na 3 mal. deti. V rodine je zavedený inštitút osobitného príjemcu. Rodina vie pravidelne preukázať teplé jedlo. Z dôvodu pretrvávajúcich výchovných problémov a páchania protispoločenskej činnosti u mal. Jána počas sledovaného obdobia bol podaný podnet na referát poradensko-psychologických služieb pre práci s rodinou. Orgán SPODaSK vydal odporúčanie na vykonávanie opatrení v rodine Centrom pre deti a rodinu v Hnúšti, ktoré boli vykonávané od mesiaca október 2021. Zo správy ZŠ vyplýva, že mal. Kristína a Adriana si plnia povinnú školskú dochádzku. Mal. Ján v škole nedodržava školský poriadok, je agresívny, zúčastňuje sa bitiek a hádok. Bol vypočutý ako svedok v trestnej veci prečinu ublíženia na draví, keď sa mal nachádzať pri danom skutku. Mal. Ján s niekoľkými kamarátmi mal byť účastníkom pri podpálení nôh obyvateľa obce Muráň, pričom tento skutok sa mal sať v čase kedy mal zákaz vychádzok a to o 19:50 hod. Matke bolo dňa 05.11.2021 poskytnuté sociálne poradenstvo ohľadom výchovného opatrenia - pobytovou formou. Matka uviedla že s tým súhlasí. Mal. rodičom uviedol, že má strach z umiestnenia. Orgán SPODaSK navrhol ukončiť výchovné opatrenie - dohľad nad mal. Kristínou a Ardianou, nakoľko v ich prípade splnil účel. Nakoľko dosiaľ vykonávané opatrenia vykonávané v rodine neboli dostatočne efektívne voči mal. Jánovi, u ktorého nedošlo k náprave, majú zato, že výchovné opatrenie - dohľad a obmedzenia neplnia svoj účel a je v záujme mal. Jána pristúpenie k uloženiu výchovného opatrenia pobytového charakteru v Reedukačnom centre Mlynky-Biele Vody.

10. Zo správy ZŠ a MŠ v E. súd zistil, že mal. I. E. je žiačkou 9.B triedy. Postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov so zdravotným postihnutím - s mentálnym postihnutím. Správanie mal. je v súlade so školským poriadkom, je snaživá a ochotná pomôcť. K vyučujúcim sa správa slušne, na hodinách pracuje podľa pokynov učiteľa. V tomto školskom roku má vymeškaných 157 vyučovacích hodín, z toho 27 neospravedlnených. V škole je neprítomná od 09.11.2021, nakoľko je údajne chorá.

Zo správy ZŠ a MŠ v E. súd zistil, že mal. P. E. je žiačkou 5. A triedy. V tomto školskom roku má vymeškaných 16 vyučovacích hodín, všetky ospravedlnené. Nebolo v škole zistené žiadne problémové správanie. Na hodinách sa snaží, nevyrušuje, je aktívna v rámci svojich E..

Zo správy ZŠ a MŠ v E. súd zistil, že mal. D. E. je žiakom 6. B triedy, pričom sa vzdeláva podľa osnov špeciálnej triedy. V školskom roku vymeškal 123 vyučovacích hodín z toho 6 neospravedlnených. Nakoľko vymeškal veľa vyučovacích hodín, má množstvo neprebraného učiva. Chýba príprava na učenie. Zo strany rodičov absentuje motivácia dieťaťa k vzdelávaniu. Mal. je permanentne počas PN viditeľný na ulici, na čo boli rodičia upozornení, no k náprave nedošlo. Mal. Ján je drzí a agresívny. Každý deň musí triedna učiteľka riešiť nejaké triedne hádky, bitky. Nerešpektuje pokyny učiteľov, je voči nim drzí. Ruší vyučovací proces. Nerozumie si ani so spolužiakmi. Častým problémom je napadnutie iného žiaka, čo následne vedie k bitke a vyhrážaniu sa žiakom. Za prvý štvrťrok má 3 priestupky voči školskému poriadku - vyhrážanie sa žiakom iných tried, napadnutie žiaka, nerešpektovanie pokynov učiteľa a drzé správanie voči učiteľom. V škole evidujú jednu návštevu otca, keď prišiel ospravedlniť jeho absenciu v škole. Žiadny iný záujem neevidujú.

11. Z odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni súd zistil, že otec mal. detí je od 06.08.2018 zamestnaný u E. P., kde za minulý mesiac poberal mzdu vo výške 154,93 Eur. Matka mal. detí nikde nepracuje.

12. Podľa § 28 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení (ďalej len zákon o rodine) súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa, správa majetku maloletého dieťaťa

13. Podľa § 37 ods. 1 zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 37 ods. 2 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu, b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené, c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce, d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

15. Podľa § 37 ods. 3 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov, b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovú a inak závislých.

16. Podľa § 37 ods. 4 zákona o rodine, na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného

opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom, b) inú povinnosť.

17. Podľa § 37 ods. 5 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

18. Podľa § 37 ods. 6 zákona o rodine, ak súd rozhodne o uložení výchovných opatrení podľa odseku 3, môže ich vhodne a účelne spájať s výchovnými opatreniami uvedenými v odseku 2.

19. Podľa § 37 ods. 7 zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

20. Podľa § 37 ods. 8 zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

21. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že rodičia mal.

Jána zjavne nezvládajú jeho výchovu a starostlivosť, nakoľko tento má problémové správanie a zanedbáva aj povinnú školskú dochádzku. Rodičia svojím výchovným prístupkom nedokázali urobiť nápravu a výchovné opatrenia uložené rodičom a mal. Jánovi uznesením tunajšieho súdu č.k. 4P/9/2021-39 zo dňa 09.06.2021 sa minuli účinkom. Rodičia nevykonali žiadne opatrenia nato, aby sa zmenilo správanie a dochádzka mal. Jána do školy. Z podaných správ od ÚPSVaR Revúca a ZŠ a MŠ v Muráni, mal súd za to, že mal. Ján svojím správaním nedal predpoklad na konštatovanie zlepšenia situácie, nakoľko je drzí a agresívny, ak aj je v škole denne vyvoláva v triedne hádky, bitky a vo vyučovacom procese je rušivým elementom. Navyše súd nemal za preukázané, žeby došlo k nejakému zlepšeniu situácie ani ohľadne dochádzky do školy od uloženia výchovného opatrenia. Súd zároveň konštatuje, že mal. Ján porušuje výchovné opatrenia -obmedzenie spočívajúce v zákaze vychádzania z domácnosti po 18.00 hod., kedy nielen že porušil tento zákaz ale navyše mal byť účastný pri trestnom čine ublíženia na draví spáchanom v čase o 19:50 hod. Vzhľadom na uvedené má súd zato, že je nutné v prevýchove mal. Jána pokračovať a je na mieste uloženie ďalších výchovných opatrení, pričom už uložené výchovné opatrenia nevedli k náprave.

22. Keďže nedostatky v správaní maloletého D. E. sú relatívne závažné, aj naďalej je potrebné pokračovať v opatreniach za účelom zlepšenia jeho správania a školskej dochádzky, a preto súd má za to, že je v záujme dieťaťa ponechať v platnosti napomenie rodičov, ktorý svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu. Preto súd v súlade s § 37 ods. 2 písm. a) zákona o rodine ponechal naďalej v platnosti výchovné opatrenie - napomenutie otca a matky mal. Jána.

23. Súd má za to, že u maloletého D. E. F. je ponechanie obmedzení v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin postačujúce. Správanie maloletého je dlhodobo problémové, rovnako jeho dochádzka do školy. Mal. Ján nedodržiava súdom uložené obmedzenia a ignoruje ich, a to predovšetkým zákaz vychádzania z domácnosti po 18.00 hod. Vzhľadom na uvedené, keďže opatrenia sa minuli účinkom a k zlepšeniu situácie nedošlo, možno konštatovať, že maloletý nie je schopný zlepšiť svoje správanie v domácom prostredí, preto je potrebné na neho pôsobiť intenzívnejšie, a to diagnostikou a celkovou prevýchovou jeho návykov, čo je možné dosiahnuť len výchovným opatrením pobytového charakteru podľa § 37 ods. 3 zákona o rodine. Z uvedených dôvodov súd v súlade s § 37 ods. 3 písm. a) zákona o rodine uložil maloletému D. E. výchovné opatrenie - dočasne maloletého odňal z osobnej starostlivosti rodičov a nariadil mu na dobu šiestich mesiacov od 01.01.2022 pobyt v Reedukačnom centre Mlynky - Biele vody.

24. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

25. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie

26. Podľa § 81 ods. 1 zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

27. Keďže maloletý D. E. bol odňatý z osobnej starostlivosti rodičov a bol mu nariadený pobyt v reedukačnom centre, súd analogicky podľa § 81 zákona o rodine a v súlade s § 62 a 75 zákona o rodine upravoval aj vyživovaciu povinnosť rodičov k maloletému. Výživné bolo určené na v minimálnej zákonnej výške, t. j. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, nakoľko rodičia detí majú len minimálny príjem. Pri určovaní výšky výživného súd prihliadol tak na potreby ostatných detí, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov dieťaťa. Výživné sú obaja rodičia povinní platiť počas celého trvania umiestnenia mal. Jána v reedukačnom centre a to mesačne vopred a na účet Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody.

28. Nakoľko vo vzťahu k mal. Kristíne a mal. Adriane mal súd z vykonaného dokazovania za to, že došlo k zlepšeniu situácie, (obe si plnia povinnú školskú dochádzku, k štúdiu sú motivované, sú slušné a na hodinách pozorné, do školy chodia slušne oblečené), súd uzavrel, že výchovné opatrenia v podobe dohľadu nad mal. Kristínou a mal. Adrianou splnilo svoj účel a preto súd podľa § 37 ods. 8 zákona o rodine rozhodol o zrušení výchovného opatrenia - dohľadu, ktorý bol uložený uznesením Okresného súdu Revúca č.k. 6P/59/2018-36 zo dňa 30.01.2019.

29. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolaie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnuiteľných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.